

Факультет романо-германської філології
Кафедра іноземних мов професійного спрямування

Силабус курсу
Іноземна мова за професійним спрямуванням
(І рік навчання)

Обсяг:	330 годин / 11 кредитів ЄКТС
Семестр, рік	I, II семестр, 1 рік навчання, другий (магістерський) рівень вищої освіти
Спеціальність	101 «Екологія»
Дні, час, місце:	Час і місце (номер аудиторії) проведення заняття з навчальної дисципліни визначається відповідно до затвердженого розкладу занять
Викладач (-і)	Шотова-Ніколенко Г.В. , к. філол. н., доцент
E-mail:	shotova.anna@gmail.com
Робоче місце	Гуманітарний корпус ОНУ, Французький б-р, 24/26, каб. 25.
Консультації	<i>Очні консультації:</i> щопонеділка з 14.30 до 15.30 на кафедрі іноземних мов (каб.25) <i>Онлайн-консультації:</i> за попередньою домовленістю з викладачем на платформі Zoom

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами відбувається під час практичних занять, у дні очних консультацій, за попередньою домовленістю з викладачем – через платформу Zoom, через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp).

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Курс спрямований на формування у здобувачів вищої освіти комунікативної компетентності, необхідної для спілкування іноземною мовою в професійній сфері, в науковій діяльності та для подальшого навчання в аспірантурі.

Предметом вивчення дисципліни є іноземна мова за професійним спрямуванням, поняття та вживання професійної термінології, поняття анотування наукових праць, написання тез.

Пререквізити – опануванню навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» передують вивчення дисципліни «Іноземна мова».

Постреквізити – у результаті вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» здобувачі набувають знання, вміння і навички грамотного використання на практиці спеціальної термінології, які дозволяють здійснювати ефективну професійну діяльність у сфері екології та охорони навколишнього середовища, а також

здатність використовувати набуті знання в професійної діяльності та експертного консультування з актуальних проблем екології та охорони навколишнього середовища.

Мета навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» – формування у здобувачів вищої освіти комунікативної компетентності, необхідної для спілкування іноземною мовою у знайомих / типових ситуаціях, які зустрічаються в академічному та загально-професійному контекстах.

Завдання дисципліни:

- розвивати навички роботи з автентичною англійською літературою за фахом для отримання інформації та вміння спілкуватися англійською мовою в обсязі передбаченою програмою тематики;
- розвивати навички оглядового та деталізованого читання англійського тексту за фахом;
- сформувати у здобувачів загальні фахові комунікативні компетентності для забезпечення спілкування в знайомому академічному та професійному середовищі.

Очікувані результати

знати: особливості професійної англійської термінології в контексті міжнародної комунікації з експертами; компоненти та метамову анотації до англійської статті за фахом; специфіку академічного письма, структуру англійської письмової наукової роботи за фахом; лексико-граматичні аспекти написання англійської наукової роботи за фахом; структуру презентації та засоби презентації (візуалізації) англійською мовою наукової роботи за фахом;

вміти: обговорювати англійською мовою професійні питання; знаходити нову текстову, графічну, аудіо та відео інформацію з питань, пов'язаних з професійною діяльністю, що міститься в англійських матеріалах (як у надрукованому, так і в електронному вигляді), користуючись відповідними пошуковими методами; писати анотації та тези англійською мовою до статей за професійним спрямуванням; створювати наукові презентації англійською мовою; досліджувати, аналізувати наукові екологічні тексти та узагальнювати необхідну інформацію англійською мовою; презентувати та вільно обговорювати англійською мовою результати своїх наукових та професійних досліджень у сфері екології та охорони навколишнього середовища.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс викладається у формі практичних занять – (40 год.), організації самостійної роботи здобувачів (80 год.) у I семестрі, у формі практичних занять – (70 год.), організації самостійної роботи здобувачів (140 год.) у II семестрі. У процесі вивчення навчальної дисципліни застосовуються такі методи навчання: **словесні методи:** розповідь, бесіда, пояснення; **наочні**

методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); **практичні методи:** виконання індивідуальних завдань: написання анотацій, анотованої бібліографії, наукової доповіді, виступи з доповідями та презентаціями (за екологічними темами), обговорення доповідей.

Зміст навчальної дисципліни

I семестр

Змістовий модуль 1. Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою в професійній сфері.

Тема 1. Екологія як міждисциплінарна наука. Загальна характеристика, особливості та етапи розвитку. Становлення екології як науки. Професійно-орієнтована лексика. Переглядове та пошукове читання з метою отримання і розуміння необхідної інформації.

Тема 2. Екологічна інженерія. Розробка технологій, спрямованих на покращення якості довкілля. Ключові якості ефективного вченого-еколога. Перспективи розвитку екологічної інженерії в Україні. Професійно-орієнтована лексика. Переглядове та пошукове читання з метою отримання і розуміння інформації.

Тема 3. Проблеми сучасної екології. Популяційна екологія. Застосування методів демографічного й математичного моделювання. Генетичний склад популяцій. Професійно-орієнтована лексика. Переглядове та пошукове читання з метою отримання і розуміння необхідної інформації.

Тема 4. Вивчення екосистем. Природні й штучні екосистеми. Основні етапи колообігу речовин. Професійно-орієнтована лексика. Переглядове та пошукове читання з метою отримання і розуміння інформації.

Змістовий модуль 2. Академічне письмо й комунікація.

Тема 5. Академічне письмо. Правила написання наукового дослідження (магістерської роботи).

Тема 6. Структура бібліографії. Наведення інформації і даних, плагіат та правила оформлення посилань. Основні види наукової літератури. Складання термінологічного глосарія за фахом.

Тема 7. Структура та правила написання анотації. Основні вимоги та загальні принципи побудови: тема, мета, головна ідея, зміст, висновки, ключові слова. Формування навичок анотування. Логічне впорядкування тексту анотації.

Тема 8. Академічна комунікація та презентація. Участь у конференціях, дискусіях та дебатах. Основні етапи підготовки презентації. Різновиди презентацій. Навички чіткої аргументації. Загальні правила та основні критерії заповнення апікаційних форм щодо участі у конференціях.

II семестр

Змістовий модуль 1. Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою в професійній сфері.

Тема 1. Довкілля: основні біотичні та абіотичні чинники. Адаптація організму до умов існування. Біотичне середовище. Професійно-орієнтована лексика. Переглядове та пошукове читання з метою отримання і розуміння необхідної інформації.

Тема 2. Біотоп - як місце існування організму. Траєкторія екологічних змін. Екологічна ніша організму. Професійно-орієнтована лексика. Переглядове та пошукове читання з метою отримання і розуміння інформації.

Тема 3. Екологія популяцій. Типи розподілу всередині популяцій. Вікова структура популяції. Професійно-орієнтована лексика. Переглядове та пошукове читання з метою отримання і розуміння необхідної інформації.

Тема 4. Екосистема як універсальна одиниця біосфери. Тимчасові та постійні екосистеми. Головні компоненти екосистеми. Професійно-орієнтована лексика. Переглядове та пошукове читання з метою отримання і розуміння інформації.

Змістовий модуль 2. Принципи роботи з англomовними текстами суспільно-політичної та екологічної тематики.

Тема 5. Правила та методика роботи з англomовним суспільно-політичним текстом. Структурні, стилістичні, лексичні, синтаксичні та змістовні особливості (риси) суспільно-політичного тексту. Аналіз і синтез тексту: впорядкування потрібної інформації.

Тема 6. Правила та структура написання анотації англійською мовою до суспільно-політичного тексту. Формування навичок анотування суспільно-політичного тексту. Структурування анотації: (тема, мета, головна ідея, зміст, висновки).

Тема 7. Правила та методика роботи з англomовним науковим текстом екологічної тематики. Структурні, стилістичні, лексичні, синтаксичні та змістовні особливості (риси) наукового тексту екологічної тематики. Аналіз і синтез наукового тексту екологічної тематики: впорядкування потрібної інформації.

Тема 8. Правила та структура написання анотації до англomовного наукового тексту екологічної тематики. Формування навичок анотування наукового тексту екологічної тематики. Структурування анотації: (тема, мета, головна ідея, зміст, висновки).

Тема 9. Особливості перекладу англomовного суспільно-політичного тексту та наукового тексту екологічної тематики. Основні принципи і методи перекладу. Основні розбіжності. Сегментація тексту при перекладі.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна

1. Міняйлова А.В., Шляхтіна О.С. English for Ecologists: навчальний посібник з англійської мови для студентів спеціальності 101 «Екологія». Миколаїв: НУК, 2020. 140 с.
2. Пьянова І.Ю. Методичні вказівки для практичної роботи з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для магістрів І курсу денної форми навчання за спеціальністю 101 «Екологія». Одеса: ОДЕКУ, 2016. 115 с.
3. Bailey S. Academic Writing: A Handbook for International Students. London and New York: Taylor & Francis Group, 2018. 635 p.
4. European Green Dimensions: Fundamental, Applied, and Industrial Aspects: Monograph. Mykolaiv: PMBSNU- Bristol: UWE, 2025. 304 p.
5. McCarthy M., O'Dell F. Academic Vocabulary in Use. Cambridge University Press, 2017. 303 p.
6. Norris C.B. Academic Writing in English. University of Helsinki, 2016. 86 p.
7. Water Security: Monograph. Issue 2. Mykolaiv: PMBSNU - Bristol: UWE, 2021. 444 p.

Додаткова

1. Білошицька Т.Ю., Литньова Т.В., Ковальова Т.П. English for Ecology Students: Посібник-практикум. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2021. 57 с.
2. Кормільцина С.Ю. English for Ecology. Методичні вказівки з навчальної дисципліни “Іноземна мова” (англійська) для практичних занять та самостійної роботи студентів спеціальності 101 «Екологія» ступеня вищої освіти “бакалавр”. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 44 с.
3. Куліш І.М., Зінченко А.В. English for ecologists: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Екологія». Черкаси, 2025. 61 с.
4. Микитенко Н. О. Козолуп М. С., Рожак Н. В. Основи англomовної академічної комунікації для студентів та аспірантів природничих спеціальностей: навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.
5. McCarthy M., O'Dell F. Academic Vocabulary in Use. Cambridge University Press, 2017. 303 p.

Електронні інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека ОНУ імені І.І. Мечникова. URL: <http://lib.onu.edu.ua>.
2. Наукова періодика України. Сторінка відкритого доступу Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>.

3. English for Academic Study - URL: <http://www.englishforacademicstudy.com>
4. BBC Learning English - URL: <http://www.bbc.co.uk/learningenglish>
5. All of our citation styles and writing tools – URL: <https://www.citethisforme.com/>
6. About Plagiarism.org - URL: <https://www.plagiarism.org/>
7. Рекомендації з оформлення посилань у наукових роботах. – URL: DSpace:ela.kpi.ua/handle/123456789/16051.

ОЦІНЮВАННЯ

За підсумками навчання здобувач вищої освіти може отримати 100 балів, виконуючи всі види робіт, які заплановані викладачем у робочій програмі навчальної дисципліни. Якщо здобувач не погоджується із запропонованими балами, він може підвищити їх на заліку/іспиті, відповівши на питання викладача. Підсумковий контроль складається зі 100 балів, які здобувач може отримати протягом семестру, згідно із запланованими видами робіт. До перелічених складових підсумкової оцінки можуть нараховуватися додаткові бали за участь здобувача в науковій роботі, підготовці публікацій, робіт на конкурси, участь в олімпіадах тощо.

Кількість додаткових балів визначається на розсуд викладача. Отримана сума балів поточного контролю та додаткових балів доводиться до відомо здобувачів на останньому занятті перед підсумковим контролем.

Поточний контроль: усне опитування, оцінювання виконання індивідуальних самостійних завдань (анотацій, глосарія, бібліографії, перекладу суспільно-політичного тексту, переклад екологічного тексту, англomовної наукової статті за фахом, аргументація власного вибору наукової теми доповіді), оцінювання доповідей, наукової доповіді, презентацій.

Підсумковий контроль: залік (1 -й семестр), іспит (2 -й семестр)

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

I семестр

Залік

Поточний та періодичний контроль								Сума балів
Змістовий модуль № 1.				Змістовий модуль № 2.				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
10	10	10	10	10	8	12	15	
*Модульний контроль (МК) за ЗМ1+ ЗМ2 0-15								

T1, T2... T8 – теми практичних занять

*Примітка: Модульний контроль (контрольна робота за змістовим модулем) здійснюється у формі тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу. Тестові завдання для контрольної роботи складаються з 30 завдань за ЗМ1 + ЗМ2 (30 x 0,5 = 15 балів)

II семестр *Іспит*

Поточний та періодичний контроль									Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль № 1.				Змістовий модуль № 2.						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	40	100
5	5	5	5	4	5	4	5	7		
*Модульний контроль (МК) за ЗМ1+ ЗМ2 0-15										

T1, T2... T9 – теми практичних занять

*Примітка: Модульний контроль (контрольна робота за змістовим модулем) здійснюється у формі тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу. Тестові завдання для контрольної роботи складаються з 30 завдань за ЗМ1 + ЗМ2 (30 x 0,5 = 15 балів)

Приклад екзаменаційного білету

1. Speak on the topic. (10 балів)
2. Translate the marked extract from the text into Ukrainian orally (without a dictionary) (10 балів).
3. Summarize the text orally (20 балів).

Самостійна робота здобувачів

До самостійної роботи здобувачів належать: підготовка до практичних занять, виконання індивідуальних самостійних письмових завдань (написання анотацій, глосарія, бібліографії, перекладу суспільно-політичного та екологічного наукового тексту), підготовка доповідей та презентацій.

ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»)

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (–10%). У випадку пропуску заняття з поважних причин здобувач зобов'язаний виконати завдання за темою пропущеного заняття у позанавчальний час за погодженням з викладачем. Перескладання відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується *Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (polozhennya-antiplagiat-2021.pdf (onu.edu.ua)).*

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись онлайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання

регламентуються *Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ*
([poloz-org-osvit-process_2022.pdf \(onu.edu.ua\)](https://onu.edu.ua/poloz-org-osvit-process_2022.pdf)).